

**Міністерство внутрішніх справ України
Одеський державний університет внутрішніх справ**

**Роль та місце правоохоронних органів
у розбудові демократичної правової держави**

**Матеріали
XII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

26 березня 2020 року

УДК 351.74
Р68

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

Роль та місце правоохоронних органів у розбудові демокра-
Р68 тичної правової держави: матеріали XII міжнар. наук.-практ.
інтернет-конф., м. Одеса, 26 березня 2020 р. Одеса: ОДУВС,
2020. 268 с.
УДК 351.74

Бурангулов А. В.,
*викладач кафедри тактико-спеціальної, вогневої та
фізичної підготовки ОДУВС*

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ПЕРЕМОВНИКІВ У РЗВИНЕНИХ КРАЇНАХ СВІТУ ТА ЙОГО ЗАПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Як було нами зазначено у попередніх дослідженнях, починаючи з 70-х років минулого сторіччя у більшості розвинених країн світу функціонує інститут перемовників. Ця діяльність широко використовується не лише у випадках захоплення заручників, а й під час нейтралізації небезпечних дій терористів, які пов'язані з можливістю використання ними радіоактивних та хімічних засобів, вибухових пристроїв та зброї, що може привести до значних людських жертв. Так, у США при ФБР щорічно готується близько 600 фахівців переговорного процесу.

Аналіз розвитку антитерористичної діяльності у світі показує, що в ієрархії засобів вирішення конфліктних ситуацій переговори займають важливе місце, випереджаючи снайперську роботу і штурм. Так світовий досвід демонструє, що до 80 % насильно утримуваних осіб були звільнені в результаті переговорів [1, с. 42].

Переговори з терористами вважаються у світі змушеною, але припустимою мірою. Так у Сполучених Штатах Америки офіційною доктриною влади вважається позиція – «ніяких поступок терористам». Однак, уряд заявляє, що, виходячи з тактичних розумінь, «буде розмовляти з будь-якою особою і використає будь-які доступні засоби для звільнення американських громадян, взятих у заручники». Твердої позиції в цьому питанні дотримуються Ізраїль, Йорданія, Сирія, Ірак, Аргентина, Колумбія, Уругвай і інші держави, що вважають, що ні в які переговори з терористами вступати не слід, та віддають перевагу проведенню негайних поліцейських чи військових операцій [2; 3, с. 16].

Слід відзначити, що у цьому напрямку розвинені країни Західної Європи та США мають також фундаментальний досвід, де переговорний метод дуже активно використовується під час проведення спеціальних операцій, а також під час попередження правопорушень. Досить вдалим буде згадати американського фахівця Л. Томпсона, автора книги «Антитерор: керівництво по звільненню заручників», на думку якого основним завданням парламента є наближення ситуації із захопленням заручників до мирного вирішення шляхом спілкування та налагодження із злочинцями певних відносин [4]. Щорічно у розвинених країнах Західної Європи із державного бюджету виділяються кошти, спрямовані на підготовку професійних перемовників, участь яких необхідна при проведенні спеціальних операцій правоохоронними органами. Перемовники у зазначених країнах проходять підготовку на високому рівні, що у подальшому на практиці дозволяє реалізувати досвід ведення переговорів на всіх трьох етапах розвитку процесу переговорів зі злочинцями, серед іншого, які захопили заручників.

Відповідно до викладеного, враховуючи досвід європейських країн, в Україні у сучасних умовах назріла до вирішення проблема створення в системі, зокрема Національної поліції України, окремих підрозділів, які б виконували функції професійних перемовників, при чому не тільки особисто вступаючи у перемовини із злочинцями, але й дистанційно керуючи процесом перемовини за допомогою засобів зв'язку. У цьому напрямку нашою пропозицією є створення відділу професійних перемовників при центрі проведен-

ня спеціальних операцій. Вважаємо, що в Україні впровадження такого досвіду є можливим за допомогою пілотних проектів.

Варто звернути особливу увагу на те, що метод застосування переговорів при охороні правопорядку було розроблено більше десяти років тому в Німеччині та Швеції, він зараз широко застосовується в країнах Європейського Союзу як ефективний засіб зменшення потенційного насильства під час великого скупчення людей, наприклад, під час демонстрацій або футбольних матчів. Цілком погоджуючись з нагальністю, виправданістю та актуальністю застосування розглянутого вище сучасного методу ведення переговорів у формах діалогу, консультацій і, зокрема, переговорів, вважаємо, що дані методи та форми можуть бути використані не тільки під час підготовки перемовників для створення успішного діалогу між поліцією і громадянами, але й з метою професійної підготовки перемовників під час проведення спеціальної операції органами та підрозділами МВС України.

Окрім професійної підготовки перемовників, на нашу думку, при здійсненні співробітництва МВС України з органами поліції зарубіжних держав у сфері боротьби із злочинністю, зокрема під час проведення спеціальних операцій органами та підрозділами МВС України, слід приділити пріоритетну увагу, таким його формам як: постійний обмін інформацією, що стосується кримінальних проявів та боротьби з ними, в межах, припустимих українським законодавством; обмін повинен стосуватися оперативних даних щодо можливих контактів злочинців різних країн, що представляють взаємний інтерес; спільне дослідження питань, що стосуються організації та проведення спеціальної операції; обмін оперативною інформацією та досвідом щодо захисту осіб і майна від різного роду злочинних посягань; проведення взаємних консультацій з питань, що стосуються удосконалення організації проведення спеціальних операцій; постійний обмін досвідом організації та тактики проведення спеціальних операцій; організація спільних зустрічей, нарад, семінарів, вебінарів з найважливіших проблем щодо організації проведення спеціальних операцій органами та підрозділами МВС України; обмін правоохоронцями для участі в курсах підвищення кваліфікації (можливе й стажування за кордоном) та ін.

Водночас у рамках досліджуваного питання Українській державі необхідно приймати конструктивну участь у підготовці та укладенні з іноземними державами договорів про правову допомогу у боротьбі з кримінальними явищами, в роботі з приєднання до міжнародних конвенцій у галузі протидії злочинності та з'ясування відповідних змін і доповнень до чинного законодавства України.

Таким чином, проведене дослідження зарубіжного досвіду застосування поліцейських сил в структурі правоохоронних органів розвинених країн світу вказує на існування спеціальних підрозділів, які забезпечують проведення різних спеціальних операцій на високому професійному рівні. При цьому для їх професійної підготовки характерною є підготовка професійних перемовників. У якості пропозиції можна запропонувати адаптацію програм підготовки професійних перемовників, які запроваджені у розвинених країнах США та Європи, в Україні.

Література

1. Саакян М. Б. Операція як організаційна форма реалізації поліцейських функцій. *Вісник Одеського юридичного інституту ХНУВС*. 2003. № 1. С. 41-46.
2. Бандити в Україні стали більш цинічними. URL: <https://ukr.segodnya.ua/ukraine/bandity-v-ukraine-stali-cinichnee-1153685.html> (дата звернення 21.02.2018).
3. Бандурка О. М. Основи управління органами внутрішніх справ. Харків: «Основа», 1996. 398 с.
4. Петров М. Н. Как уничтожать террористов. Действия штурмовых групп (Практическое пособие). URL: <http://coollib.com/b/266884/read> (дата звернення 28.05.2018).

ЗМІСТ
СЕКЦІЯ 1. СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВІ ТА ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ:
ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.

Алєєв О. О. ПРОТИДІЯ ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ БУЛІНГУ В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ.....	4
Андрієнко І. С. ЩОДО СУТНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ПРАВІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	5
Антоненко О. А. НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЬОВАНОЇ ПОСТАВКИ ЯК ФОРМИ КОНТРОЛЮ ЗА ВЧИНЕННЯМ ЗЛОЧИНУ.....	7
Афанасенко С. І. ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У РОЗБУДОВІ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ: РОЛЬ ТА МІСЦЕ.....	9
Балтовский О. А., Сіфоров О. І. ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ АДАПТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	10
Баськов В. В. СИСТЕМА ТАКТИЧНИХ ПРИЙОМІВ ЩОДО ПРИПИНЕННЯ МАСОВИХ ЗАВОРУШЕНЬ В УМОВАХ МІСТА.....	13
Будяченко О. М. ОКРЕМІ АСПЕКТИ КВАЛІФІКАЦІЇ НЕЗАКОННОЇ ПОРУБКИ ЛІСУ.....	14
Бурангулов А. В. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ПЕРЕМОЖНИКІВ У РОЗВИНЕНИХ КРАЇНАХ СВІТУ ТА ЙОГО ЗАПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ.....	16
Вайда Т. С., Кузнєцов О. І., МІКРОТАРГЕТИНГ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ЗБОРУ ІНФОРМАЦІЇ ЗА ЗАЛИШЕНИМИ КОРИСТУВАЧЕМ «ЦИФРОВИМИ СЛІДАМИ» У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ (ІНШІХ КОМП'ЮТЕРНИХ РЕСУРСАХ) ДЛЯ ЦІЛЕСПРЯМОВАНОГО ВПЛИВУ НА ОСОБУ.....	17
Великий В. М. РИЗИКИ ВІДНОШЕННЯ ДО ЗМІН, ПОВ'ЯЗАНИХ З ПРОЦЕСОМ РЕФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....	21
Войтов Г. В., Бааджиги Н. А. ЗЛОВЖИВАННЯ ПРАВОМ: ПРОБЛЕМИ ДИСКРЕЦІЇ У ПРАВОЗАСТОСУВАННІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ.....	22
Геращенко О. С., Конєв О. Ю. ЛІКВІДАЦІЯ БІОЛОГІЧНИХ НЕБЕЗПЕК.....	24
Головко В. М. ВПЛИВ ФІЗИЧНИХ НАВАНТАЖЕНЬ ТА РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ НА ЗДОРОВ'Я ПОЛІЦЕЙСЬКОГО.....	25
Гомон Д. О. ПРОФІЛАКТИЧНА МЕДИЦИНА ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЦІЛІ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ.....	26
Гоштинар С. Л. ДОСВІД ІСПАНІЇ ТА ФРАНЦІЇ В НОРМАТИВНО-ПРАВОВОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РИНКУ ЗЕМЛІ.....	27
Григорецька І. І. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ УКРАЇНИ.....	29
Дрішлюк В. І. УНІФІКАЦІЯ ПРОЦЕДУРИ ПОДАЧІ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ЗАЯВ У ГОСПОДАРСЬКОМУ ТА ІНШІХ ВИДАХ СУДОЧИНСТВА.....	31
Дужак О. В., Скуменко А. О., Шаповалов Д. О., Булгакова С. В. ПРОФІЛАКТИКА БЕЗВІСНОГО ЗНИКНЕННЯ ДІТЕЙ – ОДИН З ПРІОРИТЕТІВ ДІЯЛЬНОСТІ «МОЛОДІЖНОЇ ЛІГИ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ».....	32
Дулгер В. В. ГЕНЕЗА ЦИВІЛЬНО-ВІЙСЬКОВИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ.....	34